

Μονομ. Πρωτοδ. Αθηνών 717/1995

Πρόεδρος : Αρχοντούλα Νικολοπούλου.

Δικηγόροι: Δημ. Σκούρτης, Ζωγρ. Αγγελίδου, Ιωάν. - Διον. Φιλιώτης.

Στο νέο νόμο 2121/1993 (ΦΕΚ τ. πρώτο 25/4.3.1993 περί πνευματικής ιδιοκτησίας και συγγενικών δικαιωμάτων που άρχισε να ισχύει την 4 Μαρτίου 1993, περιελήφθη ρύθμιση περί των συγγενικών δικαιωμάτων στο όγδοο κεφάλαιο και μεταξύ άλλων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47 παρ.1, αναγνωρίστηκαν στους παραγωγούς υλικών φορέων ήχου (ή εικόνας ή ήχου και εικόνας) τα βασικά συγγενικά δικαιώματα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την άμεση ή έμμεση αναπαραγωγή και θέση σε κυκλοφορία των υλικών φορέων που έχουν παραγάγει και ν` απαγορεύουν κατ` αρχήν εισαγωγή υλικών φορέων που παρήχθησαν στο εξωτερικό. Εξάλλου, παραγωγός υλικού φορέα στον οποίο αναφέρεται το διεθνές δίκαιο προστασίας, νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο με πρωτοβουλία και ευθύνη του οποίου πραγματοποιείται η πρώτη εγγραφή σειράς ήχων μόνο (άρθρ. 47 παρ.2 εδ. 1 Ν. 2121/1993). Το παραπάνω περιουσιακό δικαίωμα των παραγωγών φορέων ήχου πριν την αναγνώρισή του με τον Ν. 2121/1993, μπορούσε να προστατευθεί μόνο με τις διατάξεις περί αθέμιτου ανταγωνισμού και εφόσον συνέτρεχαν οι ειδικές περιστάσεις που θέτουν αυτές για την εφαρμογή τους (Γ. Ιωάννου - Κ. Λυκιαρδοπούλου, Η πνευματική ιδιοκτησία, 1962, σελ. 126). Μετά την αναγνώριση του προαναφερθέντος συγγενικού δικαιώματος και τη θέσπιση με τον ν. 2121/1993 ειδικής προστασίας, γεννάται το ερώτημα αν εξακολουθεί το δικαίωμα αυτό να προστατεύεται και με τις διατάξεις "περί αθέμιτου ανταγωνισμού έχουν συμπληρωματική εφαρμογή για την προστασία και του ιδιόρρυθμου αυτού περιουσιακού δικαιώματος (Κουμάντος, Πνευματική ιδιοκτησία, 1991, σελ. 78). Συμπληρωματική εφαρμογή των διατάξεων περί αθέμιτου ανταγωνισμού σημαίνει ότι οι διατάξεις αυτές εφαρμόζονται μόνο για τη ρύθμιση των περιπτώσεων που δεν καλύπτονται από ειδικές ρυθμίσεις του ν.2121/1993 ή των κενών που άφησαν αυτές. Οι διατάξεις περί αθέμιτου ανταγωνισμού εφαρμόζονται συμπληρωματικά σε θέματα που παραμένουν έξω από τη ρύθμιση της πνευματικής ιδιοκτησίας (ή των συγγενικών δικαιωμάτων) ή σε κενά που αθέλητα άφησε η ειδική ρύθμιση, όταν μέσα στο πεδίο των συναλλαγών της γενικής ρήτρας του άρθρου 1 Ν. 146/1914, ιδιαίτερες ανταγωνιστικές περιστάσεις δικαιολογούν την εφαρμογή τους (βλ. προσκομιζόμενη γνωμοδότηση Λ. Κοτσίρη). Η συμπληρωματική όμως εφαρμογή των διατάξεων περί αθέμιτου ανταγωνισμού σε θέματα συγγενικών δικαιωμάτων, δεν επιτρέπεται να οδηγεί σε καταστρατήγηση των ειδικών διατάξεων που ισχύουν γι` αυτό και προπάντων των διατάξεων που καθιερώνουν περιορισμούς σε αυτά τα δικαιώματα. Οι διατάξεις περί αθέμιτου ανταγωνισμού εφαρμόζονται συμπληρωματικά υπό τον απαραίτητο ακόμη όρο ότι δεν διευρύνεται με τον τρόπο αυτό η ειδική προστασία πέρα από το νομοθετικό λόγο που την υπαγόρευσε και συνεπώς οι διατάξεις αυτές δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για καταστρατήγηση των ειδικών ρυθμίσεων. Στην αντίθετη περίπτωση θα ανατρεπόταν το σύστημα αξιών υπό το οποίο έχει εκφραστεί ο νομοθέτης για την προστασία ορισμένων αγαθών (Θ. Λιακόπουλος Βιομηχανική ιδιοκτησία 1993, σελ. 114). Έτσι, η συμπληρωματική εφαρμογή των διατάξεων περί αθέμιτου ανταγωνισμού επιτρέπεται μόνον όταν η νομοθεσία για τα συγγενικά δικαιώματα παρουσιάζει αθέλητα ή ηθελημένα ελαστικότητα, όχι όμως και όταν προβλέπεται θελημένη άρνηση προστασίας (Γ. Κουμάντος ο.π.). Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, η εφαρμογή των διατάξεων περί αθέμιτου ανταγωνισμού δεν μπορεί να αναβιώσει ή να επιμηκύνει τα συγγενικά δικαιώματα τα οποία αποσβέστηκαν μετά την πάροδο του χρόνου διάρκειάς τους, δηλαδή μετά παρέλευση πενήντα ετών από

το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε η αρχική παραγωγή του υλικού φορέα ήχου (άρθρ. 52 Ν. 2121/1993). Έτσι, εν χωρεί εφαρμογή των διατάξεων περί αθεμίτου ανταγωνισμού, αφού δεν υπάρχει πλέον δικαίωμα να προστατευθεί. Η καθιέρωση χρόνου διάρκειας των συγγενικών δικαιωμάτων οφείλεται στο ότι με αυτά δεν προστατεύεται μία καλλιτεχνική ή πνευματική προσφορά, αλλά ουσιαστικά μια επιχειρηματική επένδυση η οποία θα έχει πλήρως αποσβεσθεί μέσα σε πενήντα χρόνια (Εισηγ. έκθεσ. Ν. 2121/1993). Την περιορισμένη διάρκεια προστασίας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίας, συγγενικών δικαιωμάτων, δικαιολογεί ο απόλυτος και αποκλειστικός χαρακτήρας αυτών, για τα οποία άλλωστε προβλέπεται ειδική προστασία (Κοτσίρη, γνωμοδότηση προσκομιζόμενη από την αιτούσα). Στη νποκειμένη περίπτωση η αιτούσα ισχυρίζεται ότι ως διάδοχος των εταιρειών "..... ΑΕ" "..... ΑΕ" (..... ΑΕ, ΑΕ" πρώην "..... ΑΕ", πρώην "..... ΑΕ" έχει το "ρεπερτόριο" των εταιρειών αυτών, οι οποίες έχουν κυκλοφορήσει δίσκους με τα σήματά τους, η ίδια δε είναι παραγωγός υλικών φορέων ήχου και έχει το δικαίωμα να επιτρέψει ή να απαγορεύει την αναπαραγωγή και τη θέση σε κυκλοφορία των φορέων που έχει παράγει. Ότι η καθής αντέγραψε από δίσκους της και κυκλοφόρησε έξι compact disk, όπως αναφέρονται λεπτομερώς στην αίτηση, προπολεμικού κυρίως "ρεπερτορίου" της. Ότι η ενέργεια αυτή της καθής γίνεται με σκοπό αθέμιτου ανταγωνισμού και πρόκλησης συγχύσεως στο κοινό ως προς την αποκλειστικότητα του "ρεπερτορίου" της και τη δυνατότητα εμπορικής εκμεταλλεύσεως αυτού του "ρεπερτορίου". Ζητεί δε να ληφθούν ασφαλιστικά μέτρα συνιστάμενα κυρίως στην προσωρινή απαγόρευση της περαιτέρω αναπαραγωγής και κυκλοφορίας των παραπάνω CD και κάθε συναφούς φωνογραφήματος και στην καταδίκη της καθής να αποσύρει από την κυκλοφορία τα αντίτυπα των ανωτέρω φωνογραφημάτων που κυκλοφορούν άλλως την παροχή αδειας στην αιτούσα να κατάρχει συντηρητικά τα αντίτυπα αυτά που βρίσκονται στα χέρια της καθής ή τρίτων. Με το παραπάνω περιεχόμενο η αίτηση είναι νόμιμη, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν, μόνο ως προς τα δικαιώματα (συγγενικά) της αιτούσας για το μεταπολεμικό "ρεπερτόριο" της (τραγούδια μετά το 1944 ηχογραφημένα), στηριζόμενη στις διατάξεις του προαναφερομένου νόμου Ν. 2121/1993, καθώς και συμπληρωματικά του νόμου 146/1914 "περί αθεμίτου ανταγωνισμού". Μη νόμιμη όμως και ως τέτοια απορριπτέα, ως προς τα συγγενικά δικαιώματά της επί του προπολεμικού "ρεπερτορίου", εφόσον αυτά μετά την πάροδο πενήντα ετών από το τέλος του έτους κατά το οποίο έγινε η αρχική παραγωγή του υλικού φορέα ήχου, παρεγράφησαν (άρθρ. 52 Ν. 2121/1993). Πρέπει συνεπώς να ερευνηθεί περαιτέρω, μόνο κατά το μέρος που κρίθηκε νόμω βάσιμη. Πιθανολογήθηκαν τα εξής. Η αιτούσα εταιρεία στην οποία ανήκουν τα φωνογραφικά "ρεπερτόρια" των δικαιιοπαρόχων εταιρειών "..... ΑΕ", "..... ΑΕ (..... ή ΑΕ πρώην "....." με το διακριτικό τίτλο και το σήμα (..... ΑΕ) (πρώην ΑΕ) που συγχωνεύτηκε με την ΑΕ, οι φωνογραφικοί δίσκοι των οποίων κυκλοφορούσαν με τα σήματα,, (.....), έχει μεταξύ των καταστατικών σκοπών της την ηχογράφιση, παραγωγή, κυκλοφορία και εμπορία φωνογραφικών δίσκων, είναι δηλαδή παραγωγού φορέων ήχου, αφού με πρωτοβουλία της και οικονομική της ευθύνη πραγματοποιείται η πρώτη εγγραφή σειράς ήχων. Στην αιτούσα, ως διάδοχο των παραπάνω εταιριών, ανήκει το φωνογραφικό "ρεπερτόριο" αυτών, που οι δικαιιοπάροχοί τη παρήγαγαν (ηχογραφήσεων) και κυκλοφόρησαν με τα προαναφερόμενα σήματα,, Στο φωνογραφικό αυτό ρεπερτόριο περιλαμβάνονται τα εξής τραγούδια 1) "....." - Τραγουδούν οι και δίσκος παραγωγής του 1948 με το σήμακαι αριθ. καταλόγου, 2) (.....), Τραγουδά η Δίσκος παραγωγήςτου

1948 με το σήμα και αριθ. καταλόγου), 3) Φτώχεια (..... -
....., Τραγουδούν και Δίσκους παραγωγής του
1946 με το σήμα "....." και αριθ. καταλόγου), 4) "....."
(..... -), Τραγουδούν και, δίσκος παραγωγής
.....ΑΕ του 1948 με το σήμα και αριθ. καταλόγου, 5)
"....." (.....), Τραγουδά ο, Δίσκους παραγωγήςΑΕ του
1946 με το σήμακαι αριθ. καταλόγου Τους παραπάνω δίσκους η
καθής αναπαρήγαγε (αντέγραψε) χωρίς προηγούμενη άδεια της αιτούσας και
προκειμένου να ανταγωνισθεί αθέμιτα την αιτούσα, δίχως να αναφέρει στα
εξώφυλλα ή από τα συνοδεύοντα τα CD φυλλάδια, περιέλαβε και κυκλοφόρησε σε
δίσκους, CD τα παραπάνω επί των οποίων άλλωστε η αιτούσα είχε συγγενικά
δικαιώματα καθόσον όλα αυτά ήταν μεταπολεμικής παραγωγής. Ειδικότερα Α) στο
δίσκο CD της καθής με το τίτλο,,,στις παλιές
ηχογραφήσει και αριθ. 8 της άνω σειράς, περιέλαβε το τραγούδι παραγωγής της
αιτούσας "....."), καθώς και το τραγούδι "....." επίσης παραγωγής της
αιτούσας. Β) Στο δίσκο CD της καθής με τίτλο "....., περιέλαβε τα τραγούδια
παραγωγής της αιτούσας 1), 2) και 3) Πρέπει συνεπώς
να ρυθμισθεί προσωρινά το δικαίωμα της αιτούσας στα παραπάνω τραγούδια και να
ληφθούν τα πρόσφορα κατά την κρίση του Δικαστηρίου ασφαλιστικά μέτρα προς
εξασφάλιση των συγγενικών δικαιωμάτων της αιτούσας επί των προαναφερομένων
τραγουδιών.